

Een christen palestijn over de Palestijnse zelfmoordaanslagen

Pleegde Simson al een zelfmoordaanslag?

Het Palestijns verzet tegen de bezetting is niet met zelfmoordaanslagen begonnen; vóór het Oslo vredesproces kwamen ze niet voor. Er zijn diverse elementen die, behalve het onrecht en de vernedering van de bezetting, er de voedingsbodemp voor creëren.

Allereerst zitten vele jongemannen permanent zonder werk. Bovendien worden juist zij door de Israëlische soldaten vernederd en geprovoceerd. Bijna iedere Palestijnse familie op de Westoever of Gazastrook heeft een persoonlijk verlies te betreuren. Bijna ieder aspect van het dagelijks leven wordt gecontroleerd door het Israëlische leger. Menigeen heeft de hoop op verbetering opgegeven.

Vele jongeren zaten lange tijd gevangen en werden gemarteld. Sommigen hunner bezweken onder de druk en werden collaborateur, verrader van eigen volk. Menigeen lijdt dientengevolge onder een gevoel van zelfverachting en is bereid een zelfmoordaanslag te plegen om zodoende het verraad uit te wissen en de uiterste loyaliteit jegens land en volk te betonen.

Rol islam

De bereidheid tot zelfmoordaanslagen wordt nog versterkt als politieke drijfveren samengaan met religieuze. Welke van de twee was de eerste? Waarschijnlijk gaat het om een wisselwerking. Iedere door Israël gedode Palestijn, hetzij strijder of burger, werd beschouwd als martelaar. Men ziet nu ook de plegers van een zelfmoordaanslag als martelaars en gelooft dat het paradijs hun wacht. Andere moslims echter wijzen er met nadruk op dat de islamitische wet het doden van non-combattanten verbiedt en dat daarom het doden van onschuldige Israëli's verkeerd is.

Sommige Palestijnen veroordeelden de zelfmoordaanslagen, ook het Palestijns Gezag deed dat. Op 16 juni 2002 publiceerden 58 vooraanstaande Palestijnen een verklaring waarin ze oproepen te stoppen met de aanslagen, aangezien deze de haat tussen Palestijnen en Israëli's slechts verdiepen; de zelfmoordaanslagen zijn contraproductief en zullen niet leiden tot vervulling van de Palestijnse nationale aspiraties. Voor Israël zijn ze een argument de gruwelijke aanvallen op Palestijnse steden en dorpen te rechtvaardigen. Aldus de verklaring, die na publicatie door honderden mede ondertekend werd.

Israëlische reacties

Er waren stemmen in Israël die opriepen om hard terug te slaan. Zelfs werd voorgesteld de families van de plegers van een zelfmoordactie om te brengen. Er klonken evenwel ook stemmen die de regering opriepen tot heroverweging van de harde politiek jegens

Dat mensen zich als vorm van verzet zelf opblazen om zoveel mogelijk slachtoffers te maken, roept vooral ontzetting op. De Palestijnse christen-theoloog Nam Ateek

keurt alle vormen van geweld en terreur af of die wordt bedreven door Israël of door militante Palestijnse groeperingen. Toch is het volgens hem belangrijk, het verschijnsel zelfmoordaanslagen te begrijpen. En was de dood van Simson niet ook een zelfmoordaanslag?

• Palestijnse mannen door een Israëlische soldaat tegen een muur gezet. De constante vernedering van de Palestijnen is volgens Ateek oorzaak van de zelfmoordaanslagen. (foto CW)

de Palestijnen, die zelfmoordaanslagen juist bevordert.

De veertienjarige dochter van Rami en Nurit Elchanan werd gedood door een Palestijnse zelfmoordaanslag. Toch werden deze zwaargetroffen ouders actief in de vredesbeweging. Zij zeggen: "Onze dochter werd gedood vanwege de terreur van de Israëlische bezetting. Ieder burgerslachtoffer, aan beide kanten, is slachtoffer

van de machtige vijand een terrorist.

Simson vocht dapper en met succes. Tenslotte grepen zijn vijanden hem, staken hem de ogen uit en hielden hem gevangen. Om hun overwinning op hem te vieren maakten ze een groot feest waaraan 3000 mannen en vrouwen deelnamen. Toen pleegde Simson zijn laatste daad van wraak: hij trok de twee zuilen

duizenden Filistijnse mannen en vrouwen? Mag je het verhaal in onze tijd plaatsen door 'Simson' te vervangen door 'Achmed'? Is de daad van Simson legitiem omdat zijn verhaal in de bijbel staat, maar niet de daad van Achmed? Durven we het aan hetzij beide daden te zien als bevrijdingsacties, hetzij ze allebei te veroordelen als terreurdaden? Of zien we God als partijdig, die aan de kant van Israël staat wat het ook doet?

Ofschoon sommigen in onze Palestijnse gemeenschap het offer van de daders bewonderen en ofschoon we motivatie en achtergrond ervan begrijpen, veroordelen we dit offer vanuit ons geloofsstandpunt; ook wijzen we het af als legitiem middel van weerstand tegen de bezetting.

Ten eerste veroordelen we het als misdaad tegen God onze Schepper die ons het leven gaf en het kan nemen.

Ten tweede veroordelen we de daad omdat we anderen geen leed mogen aandoen of doden. Als men bereid is zelf te sterven voor een goede zaak (Palestina), dan rechtvaardigt dat nog niet het doden van onschuldigen. Christus nam het lijden op zich, maar deed het anderen niet aan. Martin Luther King zei: "Misschien zullen er rivieren van bloed vloeien eer we onze vrijheid verwerven, maar het moet óns bloed zijn".

Ten derde veroordelen we zelfmoordaanslagen, omdat we in onze strijd tegen onrecht en kwaad geen verkeerde middelen mogen gebruiken. Geweldloze weerstand bevordert een proces van verzoening en genezing, omdat het de menselijke waardigheid geen geweld aandoet.

Ten vierde: voor een christen is Christus het hoogste voorbeeld, "die, als Hij gescholden werd, niet terugschold en als Hij leed, niet dreigde, maar het overgaf aan Hem die rechtvaardig oordeelt" (1 Petrus 2: 23). Dit is geen passieve berusting. Het is totale overgave aan God die een God van recht is en die zal zorgen dat onrecht niet het laatste woord heeft.

Ten vijfde: wij geloven dat in midden van onrecht, lijden en dood God met ons is. Christus is niet in de tanks en straalvliegtuigen, strijdend aan de kant van de verdrukten. God lijdt met de verdrukten in Gaza, het vluchtelingenkamp van Jenin, in de oude stad van Nabloes, in Ramalla en Bethlehem. God heeft ons niet verlaten. Wij verwerpen zelfmoordaanslagen omdat, vanuit een christelijke visie, deze aanslagen de weerspiegeling zijn van totale wanhoop.

Ten zesde: wij veroordelen zelfmoordaanslagen omdat ze in essentie een collectieve straf zijn, vooral gericht tegen burgers. Plegers ervan zijn schuldig aan een daad die ze verafschuwen als Israël het doet. Het leger van Israël dat hele steden gedurende lange tijd omsingeld houdt, en de man die zichzelf opblaast op de markt, beide voeren een collectieve straf uit die gericht is tegen grotendeels onschuldige mensen.

Ten zevende: mensen die bereid zijn te sterven voor hun geloof of voor hun land, behoren alles te doen om in leven te blijven en te getuigen van de waarheid. Wij verwerpen zelfmoordaanslagen omdat we geloven in leven vóór de dood evenals in leven na de dood.

Er kan geen ruimte zijn voor haat als we samen willen leven, en dat is uiteindelijk de enige mogelijkheid. De beëindiging van de bezetting zal ongetwijfeld ook het einde van de zelfmoordaanslagen zijn. Ieder die - al of niet gelovig - de vrede liefheeft, dient zich voor die beëindiging in te spannen.

Naim Ateek

Vertaling: ds J. M. Snock.

Handelde Simson in dienst van de God van gerechtigheid die de bevrijding van verdrukten wil?

van de bezetting". Het echtpaar stichtte het Forum van beroofde gezinnen, samen met een Palestijn wiens zestienjarige zoon gedood werd door Israëlische soldaten.

Simson

Van belang voor ons onderwerp is de geschiedenis van Simson (Richteren 13-16). Hij was een jongeman die opstond om zijn volk dat verdrukt werd door de Filistijnen te bevrijden. In de ogen van de Israëlieten was hij een held en vrijheidsstrijder, in de ogen

waarop het gebouw rustte om zodat het ineens stortte. Zo doodde Simson zichzelf en alle aanwezigen. Zijn laatste gebed zou het gebed van een zelfmoordterrorist voordat hij zichzelf opblaast kunnen zijn: "Heer, denk toch aan mij. O God, geef me nog één keer mijn kracht terug om met één slag mijn beide ogen op de Filistijnen te wreken."

Hoe zien we nu de daad van Simson? Handelde hij in dienst van de God van gerechtigheid die de bevrijding van verdrukten wil? Was God blij met de dood van